

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

Β΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Φτιάχνουμε ομάδες;»

Συγγραφή: ΚΟΣΜΙΔΟΥ ΙΩΑΝΝΑ

Εφαρμογή: ΚΟΣΜΙΔΟΥ ΙΩΑΝΝΑ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

Α. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Φτιάχνουμε ομάδες;

Εφαρμογή σεναρίου

Ιωάννα Κοσμίδου

Δημιουργία σεναρίου

Ιωάννα Κοσμίδου

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Β΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

5ο Δημοτικό Σχολείο Αγίας Βαρβάρας

Χρονολογία

Από 23-9-2014 έως 10-10-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Β΄ Δημοτικού, Βιβλίο Μαθητή, τεύχος α΄, ενότητα 1: «Στον δρόμο για το σχολείο» και τεύχος γ΄, ενότητα 21: «Χρήσιμες οδηγίες».

Διαθεματικό

Όχι

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 14 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

A) Ταυτότητες μαθητών: Το παρόν σενάριο απευθύνεται σε μαθητές της Β΄ τάξης του δημοτικού σχολείου, μπορεί όμως να αξιοποιηθεί και από τους μαθητές γειτονικών τάξεων.

B) Προαπαιτούμενες γνώσεις των μαθητών: Οι μαθητές θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τους Η/Υ και να κατέχουν βασικές δεξιότητες χρήσης.

Γ) Προεργασία του εκπαιδευτικού: Ο εκπαιδευτικός θα πρέπει να έχει βασικές δεξιότητες χρήσης του υπολογιστή και των προγραμμάτων που αξιοποιούνται στο σενάριο. Πριν από την εφαρμογή του σεναρίου, καλό θα ήταν να επισκεφτεί όλους τους προτεινόμενους ιστότοπους που προτείνονται από το σενάριο.

Δ) Υλικοτεχνική υποδομή του σχολείου: Το σενάριο υλοποιείται στο εργαστήριο Πληροφορικής του σχολείου και για την εφαρμογή του απαιτείται η ύπαρξη ηλεκτρονικών υπολογιστών ισάριθμων με τις ομάδες εργασίας των μαθητών, βιντεοπροβολέας, σύνδεση στο διαδίκτυο και στη σχολική τάξη και για την εφαρμογή του απαιτείται ηλεκτρονικός υπολογιστής, βιντεοπροβολέας και σύνδεση στο διαδίκτυο.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Ιωάννα Κοσμίδου, Φτιάχνουμε ομάδες;, Νεοελληνική Γλώσσα Β΄ Δημοτικού, 2014.

Το σενάριο αντλεί

Το συγκεκριμένο σενάριο είναι πρωτότυπο και δεν αξιοποιεί στοιχεία από άλλα σενάρια.

Β. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Το παρόν σενάριο προτείνεται να υλοποιηθεί τις πρώτες μέρες της σχολικής χρονιάς στη δευτέρα τάξη. Στοχεύει στη δημιουργία ομάδων και στη σύνταξη των κανόνων της τάξης, έτσι ώστε να εξασφαλιστεί το σωστό κλίμα. Αρχικά δημιουργείται το κοινωνιόγραμμα της τάξης, το οποίο αξιοποιεί ο δάσκαλος για την ένταξη όλων των μαθητών στις ομάδες, στη συνέχεια οι μαθητές εργάζονται σε μια κοινή παρουσίαση για τα μέλη της ευρύτερης ομάδας της τάξης. Στα επόμενα στάδια σχηματίζονται δυάδες και τετράδες, συντάσσονται οι κανόνες, υπογράφονται και αναρτώνται στην τάξη. Στο τέλος, αντικείμενο διαπραγμάτευσης αποτελούν οι βασικές αρχές οι οποίες θα πρέπει να διέπουν τη λειτουργία της ομάδας.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Η σχολική τάξη αποτελεί ένα σαφές, ορισμένο και οργανωμένο πλαίσιο κοινωνικής αλληλεπίδρασης (Τσιρώνης 2008, 127) και αποτελεί ένα κοινωνικό σύστημα με ιδιαίτερη διάρθρωση και πλέγμα ζωτικών σχέσεων (Μπίκος 2009, 69). Η σημασία των σχέσεων του παιδιού με τους συνομηλίκους του είναι μεγάλη τόσο για την κοινωνική, γνωστική και συναισθηματική του ανάπτυξη όσο και για την ανάπτυξη δεξιοτήτων για διαπροσωπικές σχέσεις και την μελλοντική του ένταξη στην κοινωνική ζωή. Πιο συγκεκριμένα, τυχόν απόρριψη από την πλευρά των συνομηλίκων μπορεί να προκαλέσει στο παιδί αυξημένο άγχος, χαμηλή αυτοεκτίμηση, εχθρότητα και να επηρεάσει αρνητικά την κατοπινή κοινωνική

προσαρμογή του, η οποία με τη σειρά της οδηγεί σε περαιτέρω απόρριψη (Asher & Coie 1990 ό.π., στο Μπίκος 2009, 75).

Σήμερα εκπαιδευτικοί και κοινωνικοί λόγοι επιβάλλουν την ομαδοσυνεργατική μέθοδο διδασκαλίας, όπως οι αυξανόμενες ανάγκες κοινωνικοποίησης, οι νέες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες, οι δημογραφικές αλλαγές, ψυχολογικοί λόγοι, διδακτικοί λόγοι, π.χ. ενεργός εμπλοκή όλων των μαθητών, εξασφάλιση αυτενέργειας, η ανομοιογένεια της τάξης, τα προβλήματα συμπεριφοράς από τη μη εμπλοκή, η αύξηση του χρόνου εμπλοκής κλπ. (Ματσαγγούρας 2000, 15-16).

Μέσα σε αυτή την προοπτική αναδεικνύεται η σημασία της επιλογής της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου διδασκαλίας και ταυτόχρονα της εφαρμογής ειδικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, που αποσκοπούν στην ανάπτυξη ευκαιριών θετικής αλληλεπίδρασης μεταξύ των μελών της σχολικής τάξης και υλοποιούνται με βιωματικό και συνεργατικό τρόπο.

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να αντιληφθούν την αξία και τη δύναμη της ομάδας·
- να παίζουν ένα απλό παιχνίδι ακολουθώντας τους κανόνες·
- να μάθουν τις βασικές αρχές που ρυθμίζουν τη συμπεριφορά στην τάξη·
- να μάθουν για την αξία των κανόνων στην καθημερινότητα και για την ύπαρξη κανόνων σε άλλα πλαίσια πέρα από το σχολικό·
- να έρθουν σε επαφή με το εκπαιδευτικό παραμύθι «Παραμύθι χωρίς σύνορα»·
- να συμπληρώνουν ένα μικρό βιογραφικό.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να ασκηθούν στον προφορικό τους λόγο·
- να ακροώνται, να διατυπώνουν υποθέσεις, να εξηγούν και να επιχειρηματολογούν·
- να συντάσσουν απλές προτάσεις με τα βιογραφικά τους στοιχεία και να τις γράφουν ορθογραφημένα·
- να συντάσσουν τους κανόνες της τάξης τους ορθογραφημένα και με σωστή σύνταξη·
- να ασκηθούν στην ανάγνωση·
- να γνωρίσουν τους τρόπους που γράφονται οι κανόνες·
- να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους·
- να γράφουν λέξεις με κεφαλαία γράμματα.

Γραμματισμοί

Οι μαθητές/-τριες επιδιώκεται:

- να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες στη χρήση του Η/Υ·
- να αναζητούν τις ερμηνείες λέξεων στο *Εικονογραφημένο Λεξικό της Α', Β', Γ'*·
- να συμπληρώνουν με τα στοιχεία που λείπουν τις διαφάνειες ενός αρχείου παρουσίασης.

Διδακτικές πρακτικές

Οι μαθητές εμπλέκονται σε δραστηριότητες συνεργατικού τύπου και γι' αυτό αναμένεται να αποκτήσουν δεξιότητες συνεργασίας, να γίνουν υπεύθυνοι, να αποκτήσουν ομαδικές και κοινωνικές ικανότητες και να αναπτύξουν τις διαπροσωπικές τους σχέσεις. Ο εκπαιδευτικός δημιουργεί συνεργατικό περιβάλλον μάθησης, στα πλαίσια του οποίου επικρατεί θετική αλληλεπίδραση ανάμεσα στα μέλη της ομάδας.

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία για την εφαρμογή του σεναρίου μπορούν να αποτελέσουν οι [δύο εισαγωγικές σελίδες](#) του α΄ τεύχους του βιβλίου της Γλώσσας της Β΄ Δημοτικού (σσ. 6-7). Επίσης, το σενάριο μπορεί να συσχετιστεί με την 21η ενότητα με τίτλο «[Χρήσιμες οδηγίες](#)», (Βιβλίο μαθητή, τεύχος γ΄, σσ. 44-50). Σκοπός του σεναρίου είναι η δημιουργία ομάδων και η σύνταξη κανόνων ρύθμισης της συμπεριφοράς στην τάξη για τη δημιουργία καλού κλίματος.

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το εκπαιδευτικό σενάριο είναι συμβατό με το Αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών της Νεοελληνικής Γλώσσας (ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003), αφού οι στόχοι του αποτελούν στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος. Ο κεντρικός άξονάς του αφορά στη Γλώσσα και ειδικότερα στην άσκηση του προφορικού λόγου, στην παραγωγή γραπτού λόγου (γράψιμο λέξεων και προτάσεων-κανόνων), στον εμπλουτισμό του λεξιλογίου και στη γραφή κεφαλαίων και πεζών γραμμμάτων.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο παρόν σενάριο χρησιμοποιούνται λογισμικά γενικής χρήσης και το διαδίκτυο. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιείται:

- 1) το λογιστικό φύλλο, για τη δημιουργία του κοινωνιογράμματος της τάξης·
- 2) το λογισμικό παρουσίασης, για τη δημιουργία του ατομικού προφίλ μαθητή και των κανόνων της τάξης·
- 3) το διαδίκτυο, για τη σύνδεση με ιστότοπους που περιέχουν υλικό σχετικό με το σενάριο·
- 4) το περιβάλλον ζωγραφικής Tuxpaint, για τη δημιουργία των εικαστικών έργων των παιδιών·

5) το συνεργατικό περιβάλλον του διαδικτύου [Google Drive](#), για την ταυτόχρονη εργασία σε κοινά αρχεία.

Κείμενα

Ιστοσελίδες

Avedura Diminuta, 28 Αυγ. 2012, [Οι 10 κανόνες της τάξης μου](#)

Τάνια Μάνεση, 22 Αυγ. 2013, [Οι κανόνες της τάξης: 35 ασπρόμαυρες καρτέλες καλής συμπεριφοράς](#)

[Παραμύθι χωρίς σύνορα](#)

Βιβλίο μαθητή, α΄ τεύχος, ενότητα 1, σσ. 6-7, «[Τώρα που ανοίγεις αυτό το βιβλίο](#)»

Βιβλίο μαθητή, γ΄ τεύχος, ενότητα 21, σσ. 44-50, «[Χρήσιμες οδηγίες](#)»

Ψηφιακό Σχολείο, Διαδραστικά σχολικά βιβλία, [Εικονογραφημένο λεξικό της Α΄, Β΄, Γ΄ Δημοτικού](#)

Από το Youtube

Δ. Σαββόπουλος, [Καλοκαίρι](#)

Φύλλα εργασιών

[1ο Φύλλο εργασίας](#)

[2ο Φύλλο εργασίας](#)

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η & 2η διδακτική ώρα

Εργασία στην ολομέλεια και σε ομάδες, αίθουσα διδασκαλίας

Η εφαρμογή του σεναρίου ξεκίνησε με το κοινωνιόγραμμα της τάξης. Εξήγησα στους μαθητές ότι επειδή τη νέα χρονιά θα δουλεύουμε συχνά ομαδικές δραστηριότητες θα χωριστούμε σε 3 ομάδες των 5 μαθητών. Για να γίνει αυτό θα ήθελα να καταγράψουν τη γνώμη τους για δύο πράγματα. Το πρώτο με ποιους συμμαθητές τους θα ήθελαν να εργάζονταν στην ίδια ομάδα και το δεύτερο με ποιους δε θα ήθελα. Τους έδωσα το [1ο Φύλλο εργασίας](#) (βλ. αρχείο: Synodeutika/FE1.docx) με τις δύο ερωτήσεις τονίζοντας

ότι επειδή οι απαντήσεις τους θα είναι μυστικές, θα πρέπει να φροντίσουν να μην τις δουν οι συμμαθητές τους και αφού τις διπλώσουν πολύ προσεκτικά, να τις ρίξουν προσεκτικά σε ένα κουτί που είχα ετοιμάσει γι' αυτό τον σκοπό (βλ. αρχείο: Tekmiria/FE1.pdf). Τα παιδιά πράγματι ακολούθησαν τις οδηγίες μου και με τις απαντήσεις τους δημιούργησα το κοινωνιογράμμα της τάξης (βλ. αρχείο: Tekmiria/Koinoniogramma.xlsx).

Από τη μελέτη του κοινωνιογράμματος προέκυψαν ενδιαφέροντα συμπεράσματα. Τα δύο πιο δημοφιλή παιδιά ήταν ο καλύτερος μαθητής της τάξης, τον οποίο όλοι θαυμάζουν για τις γνώσεις του και μια μαθήτρια που έλειπε την περσινή χρονιά λόγω πολύ σοβαρού προβλήματος υγείας που αντιμετώπισε. Επίσης, οι μαθητές που ήταν πιο χαμηλά στις προτιμήσεις τους ήταν τα 'ζουζούνια' της τάξης.

3η & 4η διδακτική ώρα

Εργασία ατομικά, σε ομάδες και στην ολομέλεια, εργαστήριο πληροφορικής, αίθουσα διδασκαλίας

Το δεύτερο διδακτικό δίωρο, αφού ξαναθυμηθήκαμε τους πρωταγωνιστές του βιβλίου μας, συμφωνήσαμε να ξαναθυμηθούμε τα ονοματεπώνυμά μας, να μάθουμε κάποια βιογραφικά στοιχεία ο ένας για τον άλλον και να γνωρίσουμε και τη νέα συμμαθήτριά μας. Στη συνέχεια, στην ολομέλεια εργαστήκαμε σε περιβάλλον παρουσίασης και δημιουργήσαμε την παρουσίαση με τίτλο «Η τάξη μου» (βλ. αρχείο: Tekmiria/H_taxi_mou.pptx). Κάθε διαφάνειά της είναι αφιερωμένη σε έναν μαθητή και περιλαμβάνει μια φωτογραφία (κάθε μαθητής ζωγράφισε τον εαυτό του – βλ. αρχείο: Tekmiria/zografies.pdf) και τις [4 ημιδομημένες προτάσεις του βιβλίου τους](#) (σελ. 7).

Αφού συμπλήρωσαν οι μαθητές τις διαφάνειές τους, προβάλαμε στην ολομέλεια την παρουσίαση με τα σύντομα βιογραφικά τους και κάθε μαθητής παρουσίασε τον εαυτό του. Εκτυπώσαμε τις διαφάνειες, τις πλαστικοποιήσαμε και

δώσαμε στους μαθητές τις ταυτότητές τους (ενθουσιάστηκαν τόσο πολύ ώστε ήθελαν να τις πάρουν και όχι να τις τοιχοκολλήσουν!!!).

Στο τέλος, σηκωθήκαμε όλοι όρθιοι και παίξαμε το παιχνίδι με το κουβάρι με στόχο το δέσιμο της ομάδας. Αφού δόθηκαν οι σχετικές οδηγίες, κάναμε έναν κύκλο και δώσαμε την άκρη του σε έναν μαθητή. Αυτός τύλιξε λίγο νήμα στα δάχτυλά του και έδωσε το κουβάρι σε έναν συμμαθητή ή συμμαθήτριά του λέγοντας ταυτόχρονα το όνομά του. Το παιχνίδι τελείωσε, όταν σχηματίστηκε ένα πλέγμα και όλοι πήραν το νήμα μια φορά στο χέρι τους.

5η & 6η διδακτική ώρα

Εργασία σε ομάδες και στην ολομέλεια, αίθουσα διδασκαλίας

Το τρίτο διδακτικό δίωρο μια έκπληξη περίμενε τα παιδιά, όταν μπήκαν στην τάξη τους. Τα θρανία είχαν παραμεριστεί και στο κέντρο ήταν σχηματισμένος ένας κύκλος με τις καρέκλες τους. Καθίσαμε όλοι σ' αυτές με τυχαίο τρόπο και δόθηκαν οι απαραίτητες εξηγήσεις ότι δηλαδή θα δημιουργήσουμε ομάδες με έναν διαφορετικό τρόπο και ότι για να γίνει αυτό πρέπει να συμμετέχουμε όλοι και να συνεργαστούμε αρμονικά.

Σχηματισμός ομάδας

Αρχικά επέλεξαν έναν συμμαθητή ή συμμαθήτριά τους που είχαν συνεργαστεί λιγότερο και να σχηματίστηκαν *δυάδες*. Σε αυτό το σημείο, εντάχθηκαν και οι λιγότερο δημοφιλείς μαθητές, με βάση τα αποτελέσματα του κοινωνιογράμματος. Στη συνέχεια ακούσαμε το 1ο λεπτό από το τραγούδι του Διονύση Σαββόπουλου με τίτλο «[Καλοκαίρι](#)», και αφού δημιουργήσαμε την κατάλληλη ατμόσφαιρα, διαβάσαμε όλοι μαζί τους στίχους της 1ης στροφής του τραγουδιού που ακούσαμε και συζητήσαμε για το καλοκαίρι. Κάθε ζευγάρι να διάλεξε έναν δικό του χώρο του και ξεκίνησε τη συζήτηση για το καλοκαίρι που μόλις έφυγε. Η οδηγία ήταν να μοιραστούν μία ευχάριστη ανάμνηση και να τη συζητήσουν μεταξύ τους. Τέλος, μόλις ολοκληρώθηκε η φάση αυτή, το κάθε ζευγάρι παρουσίασε στην ολομέλεια τη θετική ανάμνησή του. Ακολούθησε συζήτηση για τις εμπειρίες όλων των ζευγαριών. Διαπιστώσαμε μάλιστα ότι κάποιοι είχαν πάει διακοπές στα ίδια μέρη και ότι θυμούνταν περισσότερο τα παιχνίδια στη θάλασσα.

7η & 8η διδακτική ώρα

Εργασία σε ομάδες και στην ολομέλεια, εργαστήριο Πληροφορικής

Σχηματισμός τετράδας

Στη φάση αυτή η κάθε *δυάδα* με το ίδιο κριτήριο επέλεξε μια άλλη *δυάδα*, για να σχηματιστούν *τετράδες*, και να συζητήσουν για τα λάθη που κάνουμε όλοι μας καθημερινά και χαλάμε το καλό κλίμα της τάξης και τους κανόνες που πρέπει να τηρούμε, για να ρυθμίσουμε τη συμπεριφορά μας την καινούρια σχολική χρονιά.

Στη συνέχεια, στην ολομέλεια προβλήθηκε μια παρουσίαση με κανόνες για την τάξη (βλ. αρχείο: Synodeutika/Kanones.pptx) και ζητήθηκε από τις ομάδες να βρουν τους κανόνες που θα μπορούσαν ορίζουμε ότι κάθε ομάδα θα εργαστεί σε 2 διαφάνειες. Ακολούθησε συζήτηση σχετικά με τη σωστή ή λάθος συμπεριφορά που παρουσιάζεται στις εικόνες των διαφανειών, οι ομάδες πρότειναν κανόνες και η ολομέλεια κατέληξε στους 10 κανόνες της τάξης (βλ. αρχείο:

Τεκμίρια/Κανόνες1.pptx). Στη συνέχεια, η κάθε ομάδα βρήκε ένα όνομα για την ομάδα και όλοι μαζί ζωγράφισαν κάτι για αυτήν.

9η & 10η διδακτική ώρα

Εργασία σε ομάδες και στην ολομέλεια, εργαστήριο Πληροφορικής

Σε αυτό το στάδιο, παρουσιάσαμε τους κανόνες των ομάδων (βλ. αρχείο: Tekmiria/Kanones1.pptx) και δώσαμε έναν τίτλο στην παρουσίασή μας. Ακολούθησε συζήτηση για τους τρόπους που μπορούμε να γράψουμε τους κανόνες (Προστακτική, Υποτακτική, Οριστική) και κάναμε προφορικά παραδείγματα. Αποφασίσαμε τον τρόπο που θα τους γράψουμε (Οριστική), βελτιώσαμε όσους είχαμε γράψει στην ολομέλεια και καταλήξαμε στους τελικούς κανόνες της τάξης. Τους εκτυπώσαμε, τους υπογράψαμε όλα τα μέλη και τους τοιχοκολλήσαμε σε εμφανές σημείο στην τάξη.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Συμβόλαιο τάξης Β' 1

Οι μαθητές του Β' 1 υποσχόμαστε ότι θα τηρούμε τους κανόνες που αποφασίσαμε μέσα στην τάξη:

1. Όταν θέλουμε να μιλήσουμε σηκώνουμε το χέρι.
2. Όταν μιλάει ο δάσκαλός μας τον ακούμε με προσοχή.
3. Όταν διαβάζουν οι συμμαθητές μας δε μιλάμε.
4. Είμαστε αγαπημένοι μεταξύ μας.
5. Κρεμάμε στην κρεμάστρα τα πράγματά μας.
6. Ρίχνουμε τα σκουπίδια μας στο καλάθι.
7. Όταν τελειώνουμε μια δραστηριότητα, τακτοποιούμε τα πράγματά μας.
8. Όταν βγαίνουμε από την τάξη, κάνουμε σειρές και περπατάμε ήσυχα.
9. Η κάθε ομάδα έχει έναν υπεύθυνο για τις υποχρεώσεις της.
10. Βοηθάμε τους συμμαθητές μας όταν μας χρειάζονται.

Υπογραφές

1.		2.		3.	
4.		5.		6.	
7.		8.		9.	
10.		11.		12.	
13.		14.		15.	

11η & 12η διδακτική ώρα

Εργασία σε ομάδες και στην ολομέλεια, εργαστήριο πληροφορικής ή αίθουσα διδασκαλίας

Το δίωρο αυτό διαβάσαμε το [«Παραμύθι χωρίς σύνορα»](#), το οποίο στις 12 ενότητες του διαπραγματεύεται θέματα που σχετίζονται με την ομάδα και συζητήσαμε για τα λάθη που έκαναν τα ζώα μέσα στην ομάδα αλλά και τα θετικά που εντοπίσαμε στη συμπεριφορά τους. Με έμμεσο τρόπο συζητήθηκαν η αποδοχή και ενσωμάτωση της διαφορετικότητας, η επίλυση συγκρούσεων, ο τρόπος που λαμβάνουμε αποφάσεις και άλλα.

13η & 14η διδακτική ώρα

Εργασία σε ομάδες και στην ολομέλεια, εργαστήριο Πληροφορική)

Στο τελευταίο διδακτικό δίωρο συζητήσαμε για κάποιες βασικές αρχές στις οποίες θα στηρίζονται οι ομάδες μας. Σε αυτό αξιοποιήσαμε στοιχεία και από το προηγούμενο διδακτικό δίωρο. Εργαστήκαμε στο [2ο Φύλλο εργασίας](#) (βλ. αρχείο: Synodeutika/FE2.docx), στο οποίο, στην πρώτη άσκηση βρήκαμε τις κρυμμένες λέξεις στο σύννεφο λέξεων, στη δεύτερη άσκηση βρήκαμε την ερμηνεία των λέξεων που δεν γνωρίζαμε π.χ. συνέπεια, στο [Εικονογραφημένο λεξικό της Α', Β', Γ' δημοτικού](#) και στην τρίτη δημιουργήσαμε καρτελάκια τα οποία εκτυπώσαμε και τοιχοκολλήσαμε στην τάξη μας, για να θυμόμαστε καθημερινά τις αρχές με τις οποίες πρέπει να εναρμονιζόμαστε (βλ. αρχείο: Tekmiria/FE2.pdf).

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

1ο Φύλλο Εργασίας

Ημερομηνία:

Ομάδα:

1. Με ποιους συμμαθητές σου θα ήθελες να εργάζεσαι στην ίδια ομάδα;

.....
.....
.....

2. Με ποιους συμμαθητές σου δε θα ήθελες να εργάζεσαι στην ίδια ομάδα;

.....
.....
.....

2. Να γράψετε στα παρακάτω καρτελάκια με κεφαλαία γράμματα τις αρχές της ομάδας:

(σεβασμός, επικοινωνία, συνέπεια, υπομονή, εμπιστοσύνη, ευγένεια, συνεργασία)

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Ως επέκταση μπορούμε:

- Να ασχοληθούμε με δραστηριότητες για την ενδυνάμωση της ομάδας. Υλικό μπορούμε να βρούμε στον δικτυακό τόπο της ΕΨΥΠΕ.
- Να αφιερώσουμε περισσότερο χρόνο και να υλοποιήσουμε τις δραστηριότητες που προτείνονται από το «Παραμύθι χωρίς σύνορα».

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Η εφαρμογή του σεναρίου κύλησε ομαλά και οι μαθητές συμμετείχαν με μεγάλο ενθουσιασμό. Ο χρόνος που προτείνεται από το σενάριο είναι ικανοποιητικός για την υλοποίηση των δραστηριοτήτων. Η τάξη στη συνέχεια, θα υλοποιήσει παιγνιώδεις δραστηριότητες ενδυνάμωσης των ομάδων. Κάποιες δραστηριότητες τροποποιήθηκαν, ώστε να ανταποκρίνονται στο επίπεδο των μαθητών της Β' τάξης. Αυτές είναι:

- Το δεύτερο διδακτικό δίωρο η δραστηριότητα υλοποιήθηκε στην τάξη, στη γωνιά του υπολογιστή. Κάθε μαθητής, με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού, συμπλήρωσε τα βιογραφικά του στοιχεία σε πρόγραμμα παρουσίασης (PP).
- Την 8η διδακτική ώρα οι μαθητές ζωγράφισαν για την ομάδα τους στο χαρτί.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Κατσιφίη-Χαραλαμπίδη, Σ. (χ.χ.). *Ενδεικτικά σχέδια εργασίας: Α. «Δέσιμο ομάδας – συμβόλαιο». Β. «Κανόνες».* Διαθέσιμο στον Δικτυακό τόπο: <http://blogs.sch.gr/primedublog/2012/09/12/%CE%B5%CE%BD%CE%B4%CE%B5%CE%B9%CE%BA%CF%84%CE%B9%CE%BA%CE%B1-%CF%83%CF%87%CE%B5%CE%B4%CE%B9%CE%B1->

[%CE%B5%CF%81%CE%B3%CE%B1%CF%83%CE%B9%CE%B1%CF%83-%CE%B1-%C2%AB%CE%B4%CE%AD%CF%83%CE%B9%CE%BC%CE%BF/](#)
(16/07/2014).

Ματσαγγούρας, Η. 2000. Η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία: «Γιατί», «Πώς», «Πότε» και «για Ποιους». Διήμερο Επιστημονικό Συμπόσιο: «*Η εφαρμογή της ομαδοκεντρικής διδασκαλίας – Τάσεις και εφαρμογές*». Θεσσαλονίκη, 8-9 Δεκεμβρίου 2000. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: https://docs.google.com/file/d/0B2IZVAZbDJfHYzQyYjM1MzgtN2YzYi00ZDg4LWEyZTktZTE4OWZiZTFkNzdl/edit?hl=en_US (16/07/2014).

Μπίκος, Κ. 2008. Κοινωνικές σχέσεις στην τάξη εφήβων με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες. Στο *Οδηγός επιμόρφωσης. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Αγωγή*, επιμ. Ζ. Παπαναούμ, 89-110. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής – ΥΠΕΠΘ.

Μπίκος, Κ. 2009. *Αλληλεπίδραση και κοινωνικές σχέσεις στη σχολική τάξη*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Τσιρώνης, Χ. 2008. Κοινωνική αλληλεπίδραση και κοινωνικές σχέσεις στο σχολείο. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στην ενσωμάτωση των μαθητών. Στο *Οδηγός επιμόρφωσης. Διαπολιτισμική Εκπαίδευση και Αγωγή*, επιμ. Ζ. Παπαναούμ, 123-140. Θεσσαλονίκη: Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής – ΥΠΕΠΘ.

ΥΠΕΠΘ/Π.Ι. 2003. *Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγραμμάτων Σπουδών και Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών Δημοτικού-Γυμνασίου. ΔΕΠΠΣ της Ελληνικής Γλώσσας για το Δημοτικό Σχολείο*. Διαθέσιμο στον δικτυακό τόπο: http://www.pi-schools.gr/download/programs/depps/2deppsaps_GlossasDimotikou.zip (13/04/2013).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αρχείο Κοινωνιογραμμα.xlsx του Μπαλκίτζα Νικόλαου.